

- (א) ויש מוסר ע"ו סא:
- דיה מלי עטמל,
- (ב) לקמן דף קע"ב,
- (ג) עינין כ: ע"ב,
- (ד) סופסוף פרק א'
- (ה) ומילתא סרסא
- (ו) ספסוף: דף ק"ט,
- (ז) עיין חולין קכ"א,
- (ח) עיין עירובין קכ"א,
- (ט) עיין ביצה כ"ב,
- (י) לקמן דף ע"ב.

הגהות הב"ח
(א) נמי וזהו טעם לתוכו זה המוס וכו' ודילמא לא היה ע"כ:

רבינו הגנאל

אלו ששנינו בבבליא מחמת מוסר לנינה בעינן והנחית מוסר החת הכלים והנחת הנחת חת הכלי כולן מותרין וכן קילור על תנין בעינן ואיספולית על המבי והולכת כהשתא ואע"ג דקרייל כבי"ה וביה לית להו שביחא כלילת נחת חטים ברחיים של מוסר בעינן להחן בשבת אמר דלא אמר מוסר

תורה אור השלם
א) וקבל אשר אפרתי אלקים ואת אשר יאמרו אלהים אפרתי על חכמו לא יקבע על פד' (שם: כ"ג י')

הגהות וצינונים

- (א) זו היא אישית (דברי רמיה) אולם בראשונים איתא "שיריין"
- (ב) וצ"ל ויהי רבי
- (ג) ירודה וביא לקמן ע"ב
- (ד) (מליון: ג) וקבי אלפס ובראשי ליתאן
- (ה) (מליון: ז) וגי' ש
- (ו) (מליון: ט) וגי' ע
- (ז) עיין ש"ך על הל' לפרש קרי שהארץ לפרש עינים קמו משום (מליון: י) הא בני ביש
- (ח) היא וליב"ש ס"ה (מליון: י) י"א היה
- (ט) ליתא בבב"י (ובבב"א הוא מותר, דק"ס)
- (י) שג"ל (כ"ה)
- (יא) כהור"ל: (ע) תנינה וחד תני תרתי
- (יב) וביין דלא נבי הדי תנינה הדיא הדיא כצ"ל רש"י (מליון: יג) וצ"ל תניה (דמ"י:)
- (יג) ברש"י ספריהו הוא דיבור בפניו שישנו
- (יד) ספסוף ד"ה וכתב"י כנ"י ליתא שביחא
- (טו) ובענין ופי' עיין פתור"ל: (ג) ד"ה "סוגר"י בעמוד הבא
- (טז) אינו דיבור בפניו והוא דיבור אחר עם דבור זה
- (יז) (מור"ש: ט) כ"ה רא"ש
- (יח) ס"ק דע"ל ליתא לחבת וביבולטא
- (יט) איתא ולא דענא כה עיין
- (כ) רש"י מ"ה מ"ה כ"ה ע"כ
- (כ"א) שפי' "שבת" פרק כלל גדול ובענין פרק לפי אידיון (כא ע"כ), ע"ה
- (כ"ב) נכוח בגמ"ל: (ג) ע"ה
- (כ"ג) כ"ה דבור זה ש"ך אחר ד"ה ולימא:

יצאות השבת פרק ראשון שבת י"ח.

עם השמש. צעד התמה וזמנת: כ"י ז'בן. שהיא קשה לכנס ולרין ג' ימים ומחמירין על עלמין כ"ש: ששועיין. את הימים בקורות בית הכר ואת העינים בעיגולי הגה שלא היו עולרין אותן ענגלג כמו שלטו אלא טועיין אותן בקורות כבדין והיו דגת קרי עיגולין שהיו דפין עינין עשין בעיגולין שזין שטועיין אותן כעשוד יום והמסקה הולך וזכ כל השבת ובגמרא (דף ע"ט.) פריך מאי שנה ללא פליגי ב"ש מהא ומפרש משום דאי נמי עביד להו בשבת ליכא חיוב טעמא דכי אמרי' קמיטת זמיס ועינסי אז מלאכה צ"י חמת ששכרה (לקמן דף קמ"ג.) הני מיילי צמיס ועינסי שלא ריקסין מבעוד יום זהוה ליה מפרק דבר ממשאו הגדל צמחי והוא מולדה דלג אלא הכא אין טמנין קורה על גבי זמיס עד שטמנין מחלה צמיס וכן עניני דורסין אותן מחלה צרגל ובלאו קורה נמי משקה נפיק ממיילא אלא ללא נפיק ספיר כי השמא ולא דמי לנש: גמ' מאי שנה כמלוה כ"י ל"ג ה"ה אלא לקמן

ממנה שזין שטועיין: מאן תנא נתינת מוסר. ואע"פ שגיל גיטל הוה וזו היא שרייתן וכו' לשה לדיה סהכי ומיחייב משום לש דהא ממני' ליכא גיטל ואפילו זה מבעוד יום מכלל דשבת חייב טעמא הוא: הארזון חייב. משום לש שהוא אז מלאכה: אפר. לאו בר גיטל הוא: עפר. בר גיטל הוא לטיט של צנין: ודא תנא. גרמי ממתילא סדא דאפר ומדא דעפר: מדי גבי הדידי תנינן: ר' חייא ומדא תנא" ר' אשיע"א ומדא מינייהו תנא לעפר צלשן אפר: פותקין. פותמין עשין נגר קטן משפת המעין לגנה: מוגמר. לטנה ומני בעינין טמנין על האס ומעשין הנגדים שיהא רימן טדף: גפרית. חמת כלי כסף שמעירין זהס פרחים וזרות צמרת ומעשין צמפרית וכן משמרות וזכות וקורין ניל"ר: קילור. מחשבת שקורין לח"א: ואספ"ני. רטייה: ברחיים ש"י מוס. וכ"ש צמיס של יד ושל חמור דלדס מלוה על שביחא מהמנו: שישחזו סבעוד יום. מפני שמשמעת את הקול ואושא מילתא בשבת ואיכא וילתא: צרות שביחא כליים. דכתיב לעיל מינה למען יעט שזך ותמור וגי' והשתא דקא עביד ביה ה"ל אית לזו שביחא כליים. דהא על כרמין האי מתמחא בית הלל מדשרי שהן וקמי דרמיס אסור משום שביחא כליים: מוגמר ופפרית אמאי שרו.

השמש ^א אמר רשב"ג נוהגין היו בית אבא שהיו נותנין כלי לכן לכובס נברי שלשה ימים קודם לשבת ושיון אלו ואלו שמוענין קורת בית הכר ועגולי הגת: גמ' מאן תנא נתינת מוסר לדין זו היא שרייתן ^ב אמר רב יוסף רבי היא רתניא ^ג אחד נותן את הקבוח וא' נותן ^ד את המוס הארזון חייב דברי רבי רבי יוסי אמר אינו חייב עד שיגבל א"ל אבי ודילמא עד כאן לא קאמר ר' יוסי אלא בקבוח דבר גיבול הוא אבד ריו דלאו בר גיבול הוא אימא ליחייב לא סלקא דעתך רתניא אחד נותן את האפר ואחד נותן את המוס הארזון חייב דברי רבי ר' יוסי ברבי יהודה אמר עד שיגבל ודילמא מאי אפר * עפר דבר גיבול הוא והתניא אפר והתניא עפר ^ה מודי גבי הדידי תניא: ת"ד ^ו פותקין מוס לנינה ע"ש עם חשיכה ומחמלאת והולכת כל היום כולו ומניחין מוגמר תחת הכלים (ע"ש ^ז) ומתגמרין והולכין כל היום כולו ומניחין גפרית תחת הכלים (ע"ש עם חשיכה ^ח) ומתגמרין והולכין כל השבת כולה ומניחין קילור ע"ג העין ואיספולית על גבי מכה (ע"ש עם חשיכה ^ט) ומתפראת והולכת כל היום כולו אבל אין נותנין חמין לתוך הריחים של מוס אלא בכדי שיטחנו מבעוד יום מאי טעמא אמר רבה מפני שמשמעת קול א"ל רב יוסף ולימא מר משום שביחא כליים ^י רתניא ^{יא} ובכל אשר אבדתי אליכם תשמרו לרבות שביחא כליים אלא אמר רב יוסף משום שביחא כליים והשתא דאמרת לבי"ה אית להו שביחא כליים דאורייתא גפרית ומוגמר מאי טעמא שרו משום דלא קעביד מעשה אונין של פשתן מאי טעמא שרו משום דלא עביד מעשה ומינה נייחא מצודת חיה ועוף ודגים דקא עביד מעשה מאי טעמא שרו החם נמי בלחי וקוקרי ^{יב} דלא קעביד מעשה והשתא דאמר רב אושעיא אמר רב אסי מאן תנא שביחא כליים דאורייתא ב"ש היא ולא בית הלל ^{יג} לב"ש בין קעביד מעשה בין דלא קעביד מעשה אסור לבית הלל: אע"ג דקעביד מעשה שרו והשתא דאמרת רב"ש אע"ג דלא עביד מעשה אסור אי הכי ^י מוגמר

השמש ^א אמר רשב"ג נוהגין היו בית אבא שהיו נותנין כלי לכן לכובס נברי שלשה ימים קודם לשבת ושיון אלו ואלו שמוענין קורת בית הכר ועגולי הגת: גמ' מאן תנא נתינת מוסר לדין זו היא שרייתן ^ב אמר רב יוסף רבי היא רתניא ^ג אחד נותן את הקבוח וא' נותן ^ד את המוס הארזון חייב דברי רבי רבי יוסי אמר אינו חייב עד שיגבל א"ל אבי ודילמא עד כאן לא קאמר ר' יוסי אלא בקבוח דבר גיבול הוא אבד ריו דלאו בר גיבול הוא אימא ליחייב לא סלקא דעתך רתניא אחד נותן את האפר ואחד נותן את המוס הארזון חייב דברי רבי ר' יוסי ברבי יהודה אמר עד שיגבל ודילמא מאי אפר * עפר דבר גיבול הוא והתניא אפר והתניא עפר ^ה מודי גבי הדידי תניא: ת"ד ^ו פותקין מוס לנינה ע"ש עם חשיכה ומחמלאת והולכת כל היום כולו ומניחין מוגמר תחת הכלים (ע"ש ^ז) ומתגמרין והולכין כל השבת כולה ומניחין קילור ע"ג העין ואיספולית על גבי מכה (ע"ש עם חשיכה ^ח) ומתפראת והולכת כל היום כולו אבל אין נותנין חמין לתוך הריחים של מוס אלא בכדי שיטחנו מבעוד יום מאי טעמא אמר רבה מפני שמשמעת קול א"ל רב יוסף ולימא מר משום שביחא כליים ^י רתניא ^{יא} ובכל אשר אבדתי אליכם תשמרו לרבות שביחא כליים אלא אמר רב יוסף משום שביחא כליים והשתא דאמרת לבי"ה אית להו שביחא כליים דאורייתא גפרית ומוגמר מאי טעמא שרו משום דלא קעביד מעשה אונין של פשתן מאי טעמא שרו משום דלא עביד מעשה ומינה נייחא מצודת חיה ועוף ודגים דקא עביד מעשה מאי טעמא שרו החם נמי בלחי וקוקרי ^{יב} דלא קעביד מעשה והשתא דאמר רב אושעיא אמר רב אסי מאן תנא שביחא כליים דאורייתא ב"ש היא ולא בית הלל ^{יג} לב"ש בין קעביד מעשה בין דלא קעביד מעשה אסור לבית הלל: אע"ג דקעביד מעשה שרו והשתא דאמרת רב"ש אע"ג דלא עביד מעשה אסור אי הכי ^י מוגמר

היא והיא דבעד מעשה אכל היכא דלא עביד מעשה כי הך דממני' טעמייהו משום גזירה ומולדות דממני' בלחי וקוקרי: והשתא דאמר רב אושעיא הא בני ב"ש היא. אמר ר"ת דהלכתא כרז יוסף דמוקי בייחא כ"ש דהא רב אושעיא קאי כותיה ולפ"י רמיס מותרים לדידיה לבי"ה שרי אפי' היכא דקעביד מעשה ולא חייס להשמעת קול ולי נראה דרב אושעיא לא מוקי לה

ק"ד א"י מ"י ס"ה מ"א
ס"ה הלכה טו ס"ה
לח"ה ס"ה
ק"ה ב"ב מ"י ס"ה מ"א
ס"ה הלכה טו ס"ה
לח"ה ס"ה
ק"ה ב"ב מ"י ס"ה מ"א
ס"ה הלכה טו ס"ה
לח"ה ס"ה

הוספות ישנים

(א) א"י החס לנין מוסר קילור עגמו מחשבת אלא שורה הקילור נמיס ולגבי דרייה ליכא למימר שירע טו לא היתיר לו אלא ע"י שרייה וחסרס ספרין שלחן מוס הוא נ"ר:

רב נסים נאון

אלא אמר רבה ישראל כיון דאפשר למיעבד כשמואל ולא קא עביד. דאמר שמואל חסר אחא מפרת את חסר והמצא במ"י קידושין (דף נ"ה) בסוף האיש מפרש ומבסבת ס' מבורות פריך יש כבוד לנחלה ובשחיטת חורבין כ"י ראשית הגז (דף ק"ה). וארזן אמר בא"י והשתא משמיה דרב פיתן ושמונ' זיבס ובתורתא כולן אסורין משמיהו עשי דבר. תמצא כ"י אין מעשידין בהמה (כ"י ד' ח' ק"ב חז"ו ואמר בנתיחן דאורייתא היא דכתיב (ברכ"י) לא תתחנן עם והוכיזו בזה הענין הרבה מוס ולא תחיימו וכיירו בסוף חרובים דאורייתא יתיר דאשת איש אתא דוד נגר אפילו יתיר דפרייה אתו אינהו גזר אפילו יתיר דכתיב ונתבאר עוד בזה הפרק כי תיזק כברי מטעם כביה כן ט' שנים ויום אחד לדבריהם אימתי ראוי ליבאר כן ט' שנים ויום אחד אימתי מטעם כביה כן ט' שנים ויום אחד:

חשק שלמה

על רב נסים נאון
(א) למען לא תמא כפי יד סכר שפילת דשמואל הלו רק הוא ע"י ד' ע"כ:

ליקוטי רש"י

(ש"ך ל"ח י"ד)
כ"ה ספסוף. דלמר טיה אחת פטרית את הכרי (קידושין מ"ה). מלוייתא ככל סקן משפטר (חולין ק"ה). נותן כיבו דכתיב. טעור יוס (לקמן קנ"ג). בא"י שס סכס (תשתי י"ח). משום י"ג. סקין טעור ט ומפלי לדי מוסקין. וע"י בנתיחן משום דבר אחר. עטות ליליס. וע"י דבר אחר משום דבר אחר. ועל דבר אחר של החכר כלן גזר משום דבר אחר ולא מוס עטות ליליס לקמן מוסר לה. ששפסוף ביבדה. אפי' לא ראה גזרין ליהוה סב וגי' ל"ה. אפי' שרירין דיו. מלחתי כחשבות הנאותים משפטין כלן זמיס עשין סמן ית עד שמפטר ועגרי השפורית וטמן ט סמן קיטמא ומגבל ט ומיכיון חמת וממחה אסור לקמן דיו (לקמן כ"ה) כליים לרובס

